

Системи за обучение на адвокати в ЕС

Полша

Информация, предоставена от: Националната камара на юридическите съветници (Krajowa Izba Radców Prawnych)

април 2014 г.

ОПИСАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА АДВОКАТИ в Полша

1. Достъп до професията

Необходимо ли е висше образование/университетско образование?	ДА
Задължително ли е притежаването на диплома по право?	ДА — кандидатите трябва да са придобили поне магистърска степен
Какви са стъпките за придобиване на пълна правоспособност като адвокат?	<ul style="list-style-type: none">• Приемен изпит (организиран от държавата (Министерство на правосъдието). Адвокатските колегии по места единствено осигуряват помещения за провеждането на изпита, но не определят въпросите, а оценяват отговорите спрямо правилните отговори, подадени от министерството.• Завършване на въвеждащ стаж• Държавен изпит в края на въвеждащия стаж• Регистрация в адвокатската колегия <p>В Полша има две категории юристи:</p>

адвокати и юрисконсулти.

Доскоро юрисконсултите нямаха право да представляват клиентите си по наказателни дела, но това ограничение вече няма да се прилага.

От 15.7.2015 г. няма да има разлика по отношение на обхвата на компетенциите. Адвокатите и юрисконсултите ще имат равни права да се явяват пред всички съдилища и по всички видове производства. Това включва и Върховния съд, Върховния административен съд и Конституционния съд.

Единствената разлика понастоящем, която ще се запази и след 15.7.2015 г., е, че юрисконсултът може да упражнява професията:

а) като индивидуално практикуващ специалист или

б) като партньор в гражданско или търговско сдружение, в което партньорите са: юрисконсулти, адвокати, данъчни консултанти, адвокати по патентно право или адвокати по чуждестранно право, или

в) въз основа на трудов договор, докато адвокатът може да упражнява професията:

а) като индивидуално практикуващ специалист, или

б) като партньор в гражданско или търговско сдружение, в което партньорите са: юрисконсулти, адвокати, данъчни консултанти, адвокати по патентно право или адвокати по чуждестранно право.

	<p>Адвокатът не може да упражнява професията въз основа на трудов договор.</p> <p>За да придобие правоспособност като юрист в Полша в качеството на адвокат или юрисконсулт, кандидатът трябва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) да завърши висше образование по право в Република Полша и да придобие магистърска степен или да завърши висше образование по право в чужбина, ако Република Полша признава придобитото по този начин образование, 2) да се ползва от всички свои граждански права, 3) да е напълно дееспособен, 4) да бъде човек с безукорен характер, чието поведение до този момент представлява гаранция за правилното упражняване на професията, 5) да премине през първоначално обучение в Република Полша и да положи изпита за юрисконсулт или адвокат. 	
<p>Има ли алтернативни начини за достъп до упражняване на професията?</p>	<p>ДА</p> <p>Има възможност за прехвърляне от други професии, от която могат да се възползват лица с докторска степен, преподаватели по право, адвокатски сътрудници (вж. по-долу раздела относно въвеждащия стаж за подробности)</p>	
<p><i>2. Обучение по време на въвеждащия стаж</i></p>		
<p>Има ли въвеждащ</p>	<p>ДА</p>	<p>Правно основание:</p>

<p>стаж?</p>		<ul style="list-style-type: none"> • член 32 от Закона за юридическите съветници (Ustawa o Radcach Prawnych) • Закон за адвокатурата (Ustawa Prawo o adwokaturze)
<p>Стажът задължителен ли е?</p>	<p>ДА, но не за всички категории кандидати</p>	<p>Установена продължителност: 3 години</p> <p>Лицата с висше образование по право, които са освободени от първоначалното обучение и от полагането на окончателния изпит за получаване на достъп до професията адвокат или юрисконсулт, са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лица, притежаващи степен „доктор на науките“, и преподаватели по право, - лица, които упражняват професията съдия, прокурор или нотариус, - лица, които i) са положили окончателния изпит и така са придобили правото да упражняват професията съдия, или ii) лица с докторска степен, които през поне 3 от последните 5 години са заемали по-ниска длъжност в системата на правораздаването или са работили в адвокатска кантора като адвокатски сътрудници. <p>Лицата с висше образование по право, които са освободени от изискването за първоначално обучение, но са длъжни да положат</p>

		<p>окончателния изпит (изпита на прием в адвокатската колегия), са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лица, които в продължение на поне 5 години: <ul style="list-style-type: none"> а) са заемали по-нисшестоящи длъжности в системата на правораздаването през последните 8 години преди изпита на адвокатската колегия, б) през последните 10 години преди изпита на адвокатската колегия са работили в адвокатски кантори въз основа на трудов или граждански договор — на длъжности, които изискват юридически познания и които са пряко свързани с предоставянето на правно съдействие на клиенти, в) през последните 10 години преди изпита на адвокатската колегия са работили в органи на публичната администрация на длъжности, които изискват юридически познания и които са пряко свързани с предоставянето на правно съдействие на тези органи; <p>Лица, които са положили успешно окончателния изпит за професията съдия, прокурор или нотариус.</p>
Какви видове	Колегията (обучението се организира както от	

<p>структури са отговорни за организиране на обучението по време на този стаж?</p>	<p>колегии на юрисконсулти, така и от адвокатски колегии)</p>	
<p>Форма на въвеждащото обучение</p>	<p>Стаж под надзора на двете колегии</p>	
<p>Има ли приеман изпит/селектиране/проверка преди въвеждащия стаж?</p>	<p>ДА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проверка/удостоверяване на диплома • Приеман изпит
<p>Има ли утвърден план за обучение по време на въвеждащия стаж?</p>	<p>ДА</p>	<p>Основни обхванати теми: Етични правила, гражданско право, граждански процес, наказателно право, наказателен процес, административно право, административен процес, трудово право, право на ЕС, данъчно право, социалноосигурително право, семейно право, дружествено право, право в областта на несъстоятелността, право в областта на интелектуалната собственост</p>
<p>Има ли специфични изисквания във връзка с изучаването на правото на ЕС и езиковото обучение?</p>	<p>ДА</p>	<p>Обучението в областта на правото на ЕС е част от обучението при въвеждащия стаж за адвокати и юрисконсулти, но няма официален учебен план. Обикновено юристите се обучават в областта на процесуалното право и правото на институциите на ЕС и по-рядко в областта на материалното право.</p> <p>Не са въведени задължения за езиково обучение за адвокати и юрисконсулти.</p>
<p>Въвеждащият стаж разделен ли е на</p>	<p>ДА</p>	<p>Отделни периоди са посветени на различни области на правото:</p>

<p>отделни етапи?</p>		<p>Отделни периоди — от 3 седмици до 6 месеца — се посвещават на всяка област на правото, обхваната от стажа.</p> <p>Теоретичните дисциплини са насочени към тези теми в конкретен период от стажа (например през първата година: гражданско право, граждански процес и трудово право).</p>
<p>Има ли оценка/изпит след въвеждащия стаж?</p>	<p>ДА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Чрез писмени изпити • Чрез отчети от ръководителите на стажа, в които се разглеждат дейностите от стажа (ръководителят изготвя подробно становище за постигнатия от стажанта напредък в различни професионални умения през съответната година)
<p><i>3. Система за текущо обучение</i></p>		
<p>Прави ли се разграничение между текущо обучение и специализация?</p>	<p>НЕ</p>	
<p>Има ли задължение за преминаване на текущо обучение?</p>	<p>ДА</p>	<p>Задълженията за задължително обучение са посочени във вътрешните правила на Националната камара на юридическите съветници и Висшия адвокатски съвет.</p> <p>Сдружението на адвокатските колегии е съставено от 24 адвокатски камари. Националният орган за самоуправление на Адвокатската колегия (за адвокати, които имат право да пледират във висши съдебни инстанции) е Висшият адвокатски съвет.</p> <p>Всяка професионална организация се занимава с управлението на текущото обучение на своите членове. Поради това и двете колегии са отговорни за текущото</p>

		<p>обучение на адвокатите и юрисконсултите.</p> <p>Националната камара е компетентна по отношение на юрисконсултите, докато Висшият адвокатски съвет е компетентен по отношение на адвокатите.</p> <p>Правно основание:</p> <ul style="list-style-type: none"> - член 41 от Закона за юрисконсултите - член 23 от Кодекса за професионална етика на юрисконсултите - Резолюция № 30/V/VII/2008 от 6 юни 2008 г. на Националната камара на юрисконсултите - член 3, алинея 4 от Закона за адвокатурата - член 8 от Кодекса за професионална етика на адвокатите - Резолюция 57/2011 от 19 ноември 2011 г. на Националния адвокатски съвет - Декларация от 25 март 2006 г. относно текущото обучение
Има ли задължения за специализирано обучение?	НЕ	В националното право или вътрешните правила не се говори за специализация.
Има ли задължение за изучаване на чужди езици?	НЕ	
Има ли задължение за включване на правото на ЕС в текущото обучение/специализацията?	НЕ	
<i>4. Акредитация и структури, предоставящи обучение</i>		
Има ли	Не се прилага	

<p>възможности/задължение за акредитиране?</p>		
<p>Какъв е броят на структурите, предоставящи обучение, които предлагат текущо обучение?</p>	<p>Над 50</p>	
<p>Какви са видовете структури, предоставящи обучение, които разработват акредитирани дейности за текущо обучение?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Адвокатска колегия • Неакредитирани частни търговски структури, предоставящи обучение • Неакредитирани частни или публични структури, предоставящи обучение, с нестопанска цел (включително университети) 	
<p>Дейности и методи</p>		
<p>Какви видове дейности по обучение се приемат съгласно задължението за текущо обучение или специализация?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Присъствено обучение • Модули за електронно обучение • Конференции за обучение • Участие в дейности по обучение в качеството на обучител или преподавател • Писане/публикуване на статии 	<p>Участието в дейности по обучение в друга държава членка приема ли се като изпълнение на задължението за обучение? ДА, задълженията за текущо обучение могат да бъдат изпълнени чрез участие в дейности за обучение в друга държава членка.</p>
<p><i>5. Надзор на дейностите по обучение</i></p>		
<p>Кои са структурите, упражняващи надзор върху дейностите по</p>	<p>ДА</p>	<p>Адвокатската колегия Местните колегии, компетентни по</p>

<p>текущо обучение?</p>	<p>отношение на юрисконсултите, и местните адвокатски колегии, компетентни по отношение на адвокатите.</p>
<p>Каква е процедурата за упражняване на надзор?</p>	<p>Надзорът обхваща:</p> <ul style="list-style-type: none"> • програмата на обучението • структурата, която организира обучението • дали дейността е насочена изцяло или предимно към юристи и дали развива професионалните умения на юристите

б. Национална реформа на системата за обучение

През 2011—2012 г. бе проведена реформа на националната система с цел адаптиране на изискванията за обучение към настоящите нужди.

Понастоящем стажантите преминават през по-практическо и по-малко теоретично обучение.

Обучението също така стана по-интерактивно (с провеждане на обсъждания, решаване на казуси, разиграване на фиктивни съдебни процеси). Обръща се повече внимание на правото на ЕС, данъчното право, новите технологии и предлагането на правни услуги на пазара.

Източник: Пилотен проект — Европейско съдебно обучение: „Лот 2 — Проучване на актуалното състояние на обучението по право на ЕС на адвокати“, изпълнен от Съвета на адвокатските колегии от Европейския съюз (ССВЕ) и Европейския институт по публична администрация (EIPA)